

3.3 Inovační činnosti podle typu inovace

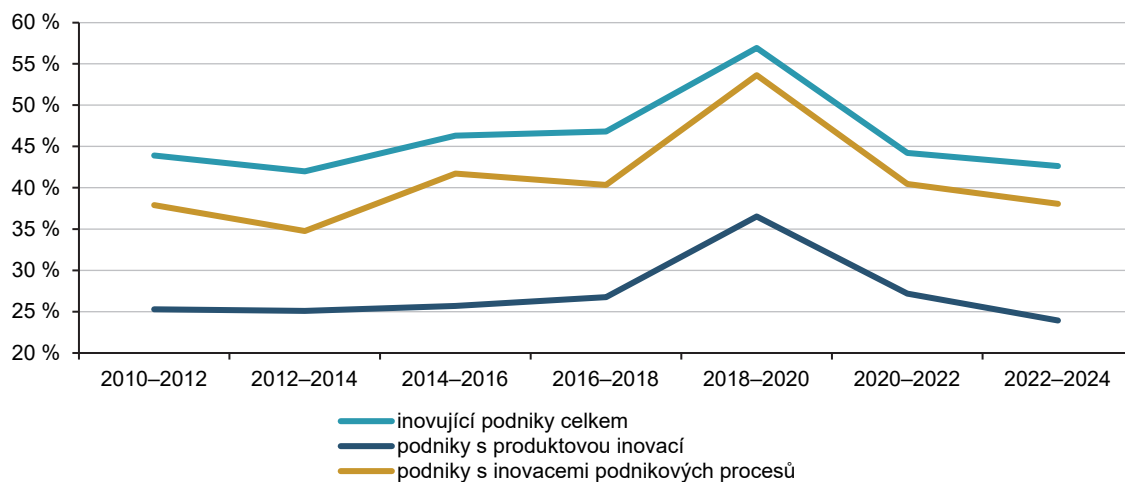
Podniky inovují obecně více své podnikové procesy než své produkty. Toto konstatování platí jak pro Česko, tak i pro většinu ostatních zemí EU. V období 2022–2024 zavedlo v Česku nové nebo zlepšené procesy v oblasti interních činností, marketingu, organizace nebo řízení 38 % podniků. Své produkty inovovalo ve stejném období 24 % podniků.

Hlavní zjištění

- **Podíl podniků s inovací podnikových procesů je výrazně vyšší než těch, které inovovaly své produkty.** V období 2022–2024 zavedlo v Česku nové nebo zlepšené procesy v oblasti podnikových činností, marketingu nebo organizace a řízení podniku – **inovaci podnikových procesů** – 38 % podniků s deseti a více zaměstnanci. Jedná se o 89 % firem se zjištěnými inovačními aktivitami v tomto období. V kapitole č. 3.6 jsou uvedeny podrobnější zjištění o jednotlivých druzích inovací podnikových procesů. Podrobné údaje naleznete i v tabulkách č. 3.13 až 3.22 v tabulkové příloze.
- **Za nejvýznamnější z pohledu trhu se považuje produktová inovace.** V posledním tříletém sledovaném období (2022 až 2024), nový či podstatně zlepšený výrobek či službu – **produktovou inovaci** – uvedlo na trh 24 % podniků s deseti a více zaměstnanci působících na území Česka. Jedná se o 56 % z celkového počtu podniků s inovačními aktivitami v tomto období. V následující kapitole č. 3.4 jsou uvedeny podrobnější zjištění k produktovým inovacím. Podrobné údaje naleznete i v tabulkách č. 3.3 až 3.12 v tabulkové příloze.
- **Zjištěná data ukazují, že velká část firem se věnuje zároveň produktovým i procesním inovacím.** V letech 2022–2024 se 21 % firem v Česku v tomto období zabývalo současně jak inovacemi produktů, tak inovacemi podnikových procesů. Necelá dvě procenta podniků uvedla, že ve sledovaném období prováděla inovační činnosti, které však byly přerušeny nebo do konce roku 2024 nedokončeny, případně inovace nebyly zatím uvedeny na trh či zavedeny v podniku.
- **Z pohledu vlastnictví podniku, jak produkty, tak i podnikové procesy, inovovaly častěji podniky pod zahraniční kontrolou než pod tuzemskou kontrolou.** Pokud výrobek nebo službu inovovalo 23 % tuzemských podniků, u podniků pod zahraniční kontrolou to bylo 28 %. Inovaci podnikového procesu zavedla necelá polovina podniků pod zahraniční kontrolou, v případě podniků pod tuzemskou kontrolou se jednalo o 36 %. Podrobněji graf č. 2. I zde platí, že rozdíly mezi těmito dvěma skupinami podniků jsou dány především jejich odlišnou velikostní strukturou.
- **S rostoucí velikostí firem, měřenou podle počtu jejich zaměstnanců, roste i pravděpodobnost, že bude provádět inovační činnosti.** Z hlediska velikosti sledovaných podniků, nalezneme nejvyšší podíl firem, ať už jde o produktovou nebo procesní inovaci, mezi velkými subjekty s 250 a více zaměstnanci. V období 2022–2024 zde zavedlo inovaci produktu 53 % podniků a inovaci podnikových procesů 71 % firem. Podrobně viz graf č. 2. na následující straně.
- **Nejvyšší podíl podniků jak s inovací produktů, tak i procesů, se nachází v Informačních a komunikačních činnostech.** V posledním sledovaném období 2022–2024 zde zavedlo produktovou inovaci 51 % podniků a 61 % podniků v této odvětvové sekci inovovalo své procesy. Jde zároveň o odvětvovou sekci s nejvyšším podílem podniků, které se věnují současně jak produktovým, tak i procesním inovacím. Nad průměrem byla i odvětvová sekce Peněžnictví a pojišťovnictví. Vůbec nejméně inovovaly své produkty a podnikové procesy firmy působící v dopravě a skladování, kde v letech 2022–2024 zavedlo produktovou inovaci 5 % podniků a 19 % podniků v této odvětvové sekci inovovalo své procesy.
- **Ve zpracovatelském průmyslu** dosáhl podíl produktově inovujících podniků 29 % a procesně zde inovovalo 41 % podniků. V rámci všech sledovaných odvětví platí, že více firem v nich inovovalo své podnikové procesy než produkty. Podrobně viz graf č. 4.
- **V regionálním srovnání se největší podíl firem s produktovou inovací nacházel ve Zlínském kraji (30 %) a dále pak v Olomouckém (28 %) a Jihomoravském kraji (27 %).** Naopak nejméně inovovaly své produkty podniky v Ústeckém (16 %) a Karlovarském (14 %) kraji. V případě inovace podnikových procesů je pořadí krajů nepatrně odlišné. Podrobněji graf č. 5.

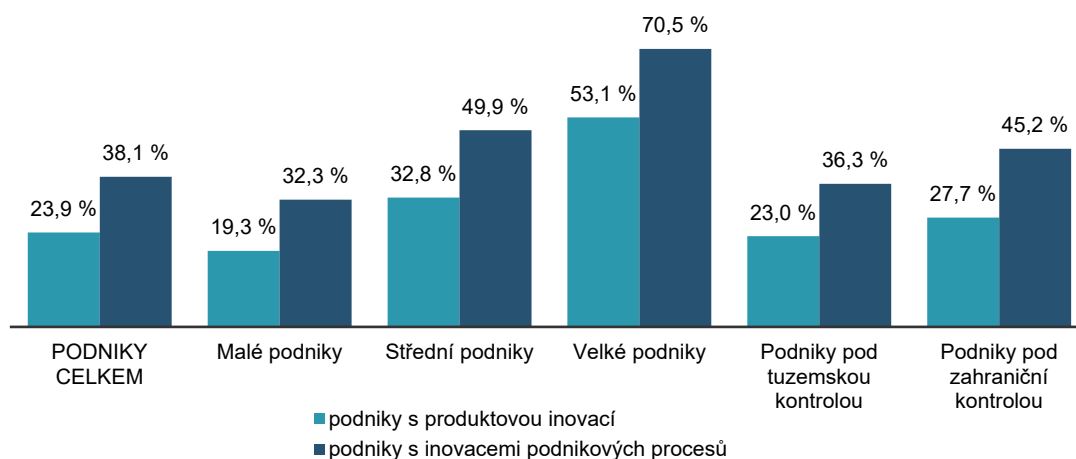

Graf 3.3-1 Podíl inovujících podniků s 10 a více zaměstnanci v Česku v období 2010 až 2024 podle typu inovací

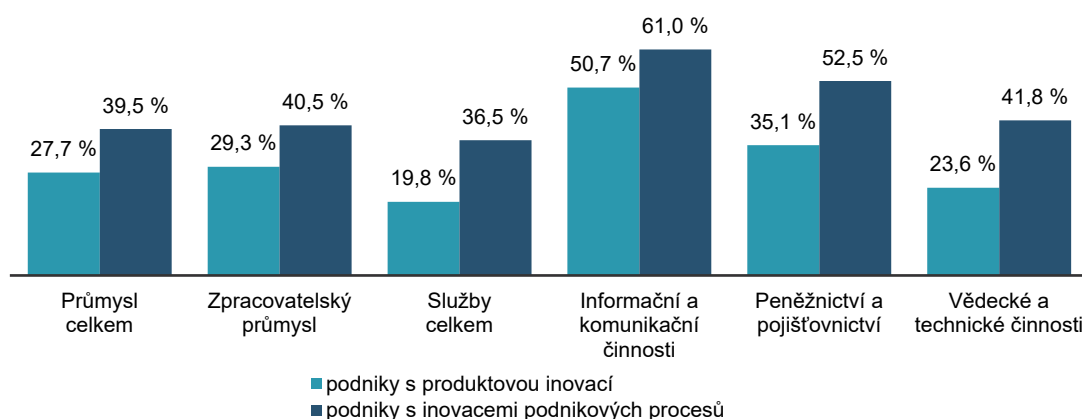
Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

Graf 3.3-2 Podíl produktově a procesně inovujících podniků v Česku v dané skupině; 2022–2024

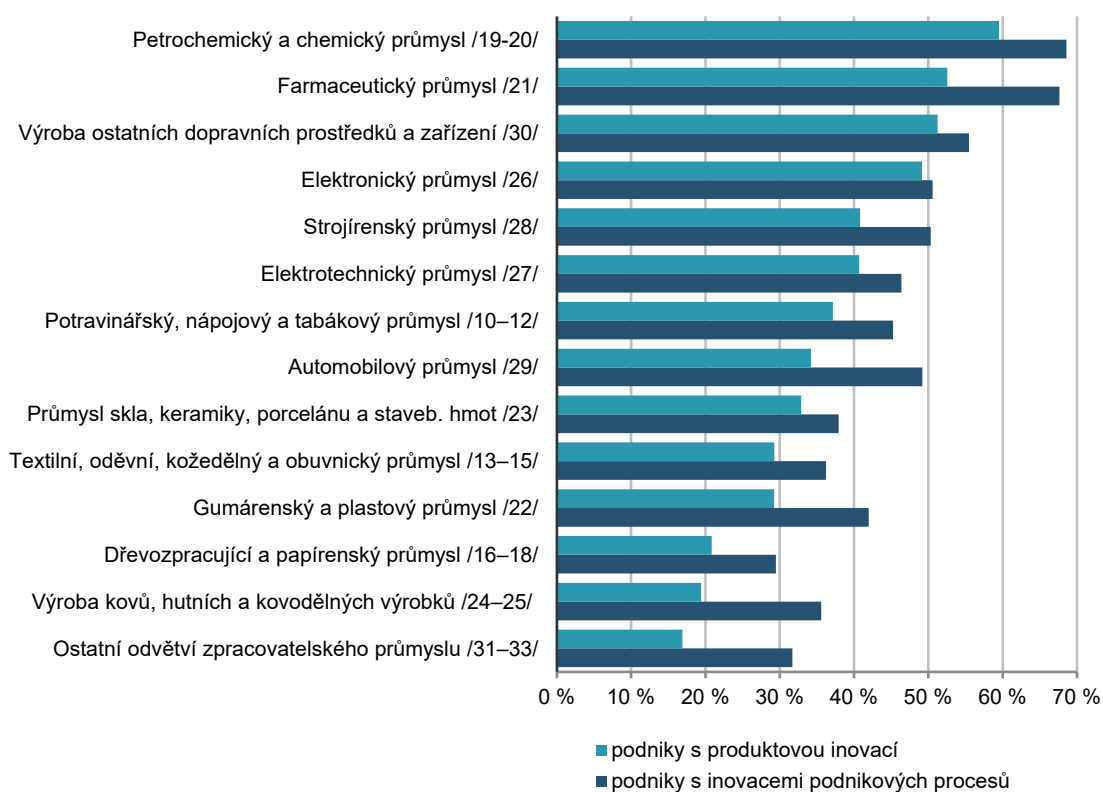

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

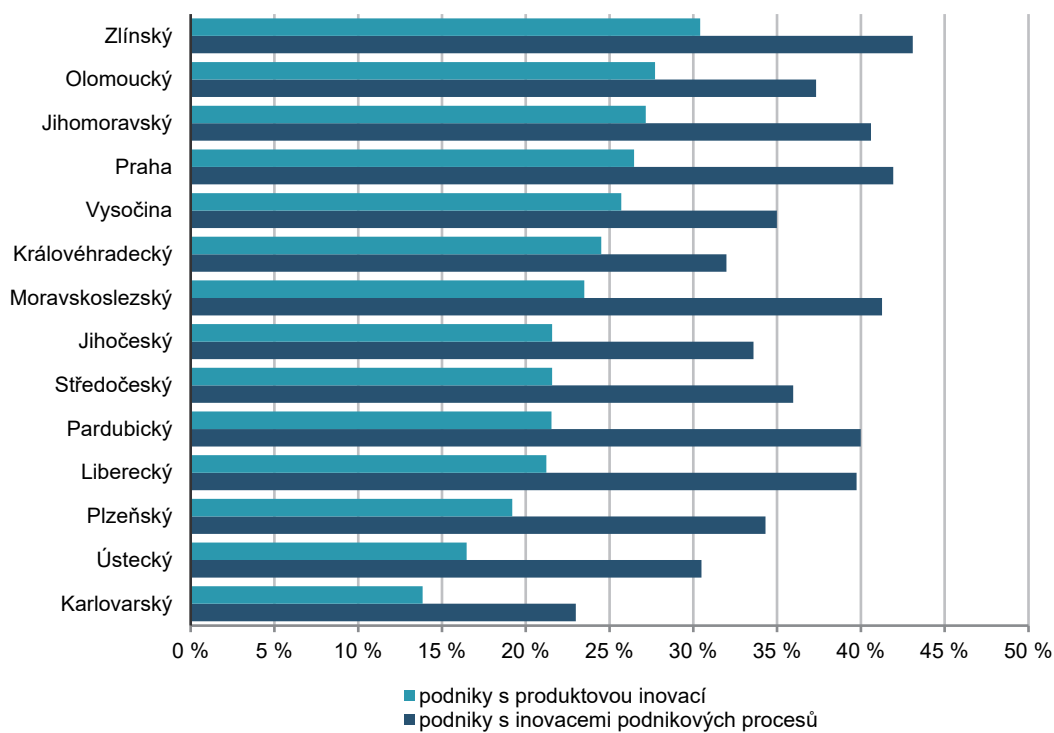
Graf 3.3-3 Podíl produktově a procesně inovujících podniků ve vybraných sekcích CZ-NACE; 2022–2024

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

Graf 3.3-4 Podíl produktově a procesně inovujících podniků v odvětvích zpracovatelského průmyslu; 2022–2024

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků

Graf 3.3-5 Podíl produktově a procesně inovujících podniků v krajích; 2022–2024

Zdroj: ČSÚ, Šetření o inovačních aktivitách podniků